

Alba Radar

Lakossági közvélemény-kutatási program Székesfehérváron

6. hullám

A lakosok a nők helyzetéről Fehérváron

2011. február 28.

Készítette: Domokos Tamás
tdomokos@echomail.hu

Echo Innovációs Műhely
Echo Research Center
www.echonetwork.hu

A kutatás háttere és módszertana

Az Echo Survey Szociológiai Kutatóintézet az Echo Nonprofit Network HDA („Helyi Demokrácia Audit”) programjának keretén belül rendszeres társadalomtudományi kutatással vizsgálja a székesfehérvári helyi demokrácia helyzetét. A helyi demokratikus deficit alakulásán túl évek óta vizsgáljuk a lakosok önkormányzattal, az önkormányzati munkával, döntésekkel való elégedettségét is valamint az iskolai demokrácia alakulását. A korábbi kutatási eredmények alapján a jövőben fontos fejlesztési irány a döntéshozók munkájának szakmai támogatása a lakossági vélemények szervezett formában történő feltárásával. Az Alba Radar program éppen erről szó, gyors és olcsó lakossági adatfelvételek (jellemzően telefonos vagy on-line survey kutatások) lebonyolításával egy-egy aktuális közéleti vagy várospolitikai vagy fejlesztési kérdésben megismerni a lakosok álláspontját még a döntés meghozatala előtt és a véleményeket, kutatási eredményeket, úgyis mint a lakosság álláspontját rendszerezett formában megismertetni a város vezetőivel, döntéshozó testületeivel, szakbizottságaival.

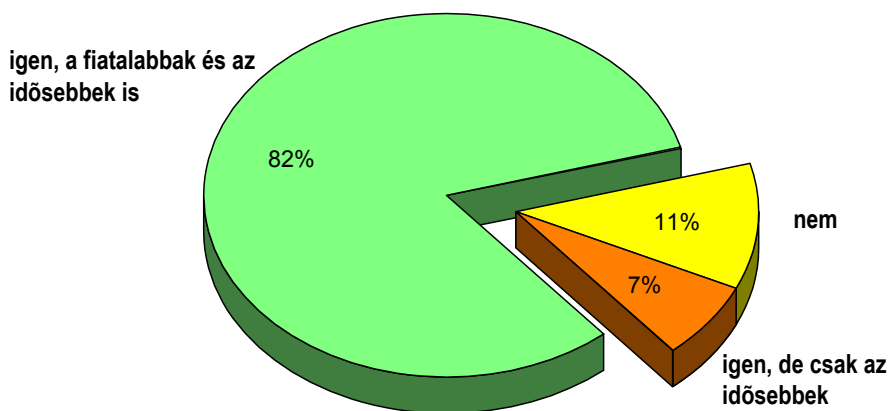
Az első Alba Radar adatfelvételle 2010. júniusában került sor, azóta igyekszünk havonta vagy kéthavonta újra lebonyolítani a kutatást. A hatodik hullámra 2011. február 25-28 között került sor, az Echo Innovációs Műhely adatfelvételi részlege 300 fős reprezentatív telefonos kutatást végzett Székesfehérvár felnőtt lakossága körében ebben a hónapban is. A válaszmegtagadásokból fakadó kismértékű torzulásokat többszemponútú matematikai súlyozás segítségével korigáltuk. A beszámolóban közölt adatok kor és nem szerint reprezentálják a város felnőtt lakosságát. A mintavételi hiba jelen kutatás esetén +/- 3-5 százalék. A kérdőívből kinyerhető empirikus adatokat kódolás után számítógépen rögzítettük és ellenőriztük. Az adatelemzést SPSS programmal végeztük.

A hatodik Alba Radar kutatás az SZJA 1 százalékos felajánlásával kapcsolatos véleményekről, az a mist bevezetett építményadóról, a politikai preferenciáról, a fehérvári nők helyzetének megítéléséről, a környezetvédelemről, valamint a Fehérvár Televízió „Ütköző” című műsorának népszerűségéről ad hírt, a korábbi kutatási eredmények és vizsgált témák elérhetők a www.echosurvey.hu honlapon.

Nőnap

Közismert, hogy a nemzetközi nőnapot március 8-án tartjuk. A nőnap, mely eredetileg munkásmozgalmi jellegű, harcos a nők egyenjogúságával – mindenek előtt a munkához való joggal - kapcsolatos demonstratív nap volt. Mára az ENSZ által is jegyzett szolid, kedves ünneppé szelődött (International Women's Day - IWD) Magyarországon 1913 óta ünnepelik meg, s miután a Rákosi-korszakban kötelező ünnepé vált, a Kádár-rendszerben is megtalálta funkcióját. Azóta inkább családi vagy munkahelyi kollektívákat érintő virágos ünnepként gondolunk rá. Az Alba Radar február végi kérdőívén néhány kérdéssel igyekeztünk felmérni, hogy mit gondolnak a nők helyzetéről, esélyegyenlőségéről a Székesfehérváron élő állampolgárok.

Az önök családjában a férfiak meg szoktak emlékezni a nőnapról?

A fehérvári családokban jellemzően meg szoktak emlékezni a nőnapról, 82 százalékban úgy nyilatkoztak a válaszadók, hogy az idősebb és a fiatalabb férfiak is tartják a hagyományt, a családok további 7 százalékában csak az idősebbekre igaz ez, s minden tizedik családban nem tartanak nőnapot. Életkor szerint kimutatható, hogy a 18-34 éves korosztály tagjai körében volt kimagasló 94 százalékos azok aránya, akik úgy nyilatkoztak, hogy családjukban megemlékeznek a nőkről a nőnapon, a középkorú

népességben 75, az időseknél pedig 76 százalék volt ez arány, s további 11 százalékban mondták, hogy csak az idősebb férfiakra jellemző családjukban a nőnapozás.

Az iskolai végzettség emelkedésével is nő azon családok aránya, ahol szokás a nőkről megemlékezni, míg az érettségivel nem rendelkezőknél 77, az érettségizettekénél 84, a diplomásoknál pedig 87 százalék ez az arány.

A nőnap ideológiákhöz is kapcsolódik, míg a Fidesz szavazói 18 százalékban elutasítják vagy nem tartják ezt az ünnepet, addig a többi párt szavazótáborában csak 4 százalék az elutasítók aránya.

Az önök családjában a férfiak meg szoktak emlékezni a nőnapról?

Változó	Kategória	igen, a fiatalabbak és az idősebbek is	igen, de inkább csak az idősebbek	Nem
Nem	Férfi	82	6	12
	Nő	82	9	9
Korcsoport	18-34 év	93	2	5
	35-59 év	75	11	15
	60 év és idősebb	76	11	13
Iskolai végzettség	nincs érettségi	77	8	16
	Érettségizett	84	8	8
	Diplomás	87	7	6
Politikai preferencia	Fidesz	76	7	18
	Más part	87	9	4
	bizonytalan	90	3	7

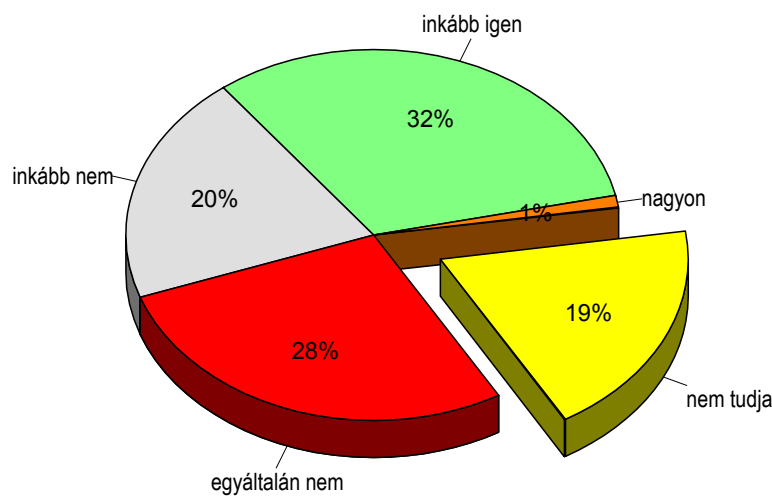
Sorszázalékos megoszlás

Nemi esélyegyenlőség

Hiába van antidiszkriminációs törvényünk, Magyarországon köztudott és elviselt dolog a nők hátrányos helyzete a munkahelyen és a munkakeresés során egyaránt. A munkaerő túlkínálatával azonban a munkavállalók kiszolgáltatottsága egyre csak nő. Magyarországra a nők foglalkoztatottsága jelentősen elmarad az uniós átlagtól. A 15 és 64 év közötti munkavállaló korú nőknek Magyarországon 50 százaléka dolgozott tavaly, míg a 27 EU-tagállam átlaga 59 százalék. Ezzel szemben az aktív korú férfiak 63 százaléka dolgozik itthon. Magyarországon a nők és a férfiak közötti bérszakadék 18 százalékos, ez az EU átlaggal megegyező érték.

A Fehérvári lakosok mindezzel nincsenek tisztában, mert arra a kérdésünkre, hogy a nők a férfiakhoz képest Fehérváron hátrányosabb helyzetben vannak-e csupán a lakosok harmada válaszolt igennel, 20 százalékuk szerint inkább nincsenek, 28 százalékuk szerint pedig egyáltalán nincsenek hátrányosabb helyzetben. A bevallottan bizonytalanok aránya 19 százalék volt.

Ön szerint a nők a férfiakhoz képest Fehérváron hátrányosabb helyzetben vannak?

Érdekes módon e kérdés megítélésében a nemek között nincs túl nagy különbség, elsősorban az idősebb nők körében több a bizonytalan. Ugyanakkor a generációs különbségek már élesen megjelennek e kérdés mentén, míg a fiatalok 44 százaléká véli úgy, hogy a nők hátrányosabb helyzetben vannak városunkban mint a férfiak, addig a középkorú vagy idősebb lakosoknak csak negyede gondolja ezt, s körükben több a bizonytalan is. Ehhez hasonlóan az iskolai végzettség emelkedésével is radikálisan nő azok aránya, akik látják a nők hátrányosabb helyzetét, az érettségi alatti válaszadók 21 százaléká, az érettségizettek 39 százaléká, a diplomásoknak pedig már 45 százaléká nyilatkozott a nők hátrányosabb helyzetéről.

Ön szerint a nők a férfiakhoz képest Fehérváron hátrányosabb helyzetben vannak?

Változó	Kategória	Nem tudja	Egyáltalán nem	Inkább nem	Inkább igen	Nagyon
Nem	Férfi	16	32	19	33	0
	Nő	23	25	20	31	2
Korcsoport	18-34 év	13	28	16	44	0
	35-59 év	21	28	24	25	2
	60 év és idősebb	27	28	19	23	3
Iskolai végzettség	nincs érettségi	23	33	23	21	1
	Érettségizett	15	31	16	38	1
	Diplomás	21	15	19	42	3
Politikai preferencia	Fidesz	20	31	19	28	3
	Más párt	7	33	13	46	2
	bizonytalan	14	31	19	35	1

Sorszázalékos megoszlás

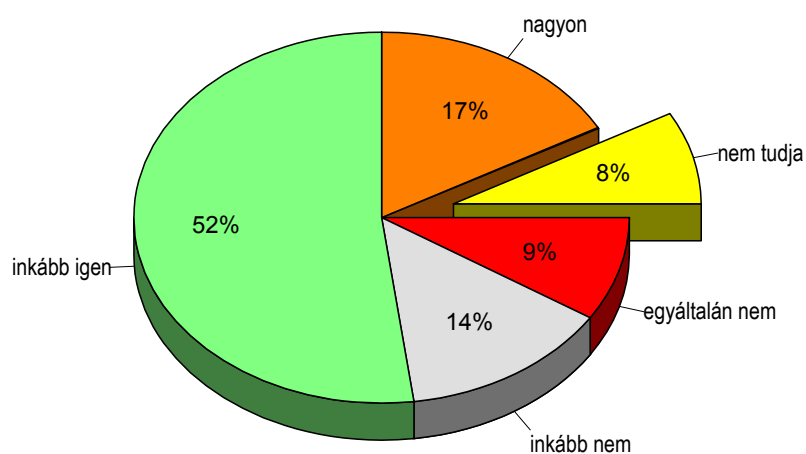
Arra a kérdésre, hogy miben nyilvánul mindez meg, a munkához jutás, munkavállalás, a jövedelemi egyenlőtlenségek, a karrier építésbeli hátrányokat és a családon belüli feladatokat jelölték meg a legtöbben, de volt olyan válaszadó is, aki a nők politikában és döntéshozói pozícióban való alacsony arányát említette.

Az Európai Bizottság még öt évvel ezelőtt fogadta el 2010-ig szóló ütemtervét, amely a nemek egyenlőségével kapcsolatos uniós intézkedések hat prioritási területét vázolta fel (Gender Equality Roadmap 2006-2010). Ebből az egyik a két nem egyenlő arányú képviselete a döntéshozatalban, a másik a nők és a férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlensége, a szakmai és a magánélet összeegyeztetése; a nemi bűncselekmény valamennyi formájának felszámolása, a nemekhez kötődő sztereotípiák leküzdése; valamint a nemek közötti egyenlőség előmozdítása a kül- és fejlesztési politikákban volt a hatodik.

Arra a kérdésre, hogy mennyire fontos, hogy a nők kiemelt támogatásban, figyelemben részesüljenek a férfiakhoz képest, a székesfehérvári polgárok többsége inkább igen választ adott, 52 százalékuk kis mértékben, 17 százalékuk határozottan egyetértett ezzel. Azok aránya, akik szerint inkább nem fontos a nők kiemelt támogatása 14 százalék, aki pedig teljesen elutasítja a pozitív diszkrimináció ezen formáját a minta egytizedét tették ki. Jellemző, hogy ebben a kérdésben viszonylag alacsony volt a bizonytalanok aránya, alig 8 százalék.

A nők, a fiatalok és az érettségizettek körében a legmagasabb ennek a támogatottsága, míg a legtöbb ellenző a 35-59 éves és az alacsonyan kvalifikált társadalmi rétegben van, az is kimutatható, hogy míg a Fidesz szavazóinak 24 százaléka utasítja el a nők kiemelt támogatásának gondolatát, addig az ellenzéki pártok szavazóinak csak 16 százaléka.

Ön szerint mennyire fontos, hogy a nők kiemelt támogatásban, figyelemben részesüljenek a férfiakhoz képest?

Ön szerint mennyire fontos, hogy a nők kiemelt támogatásban, figyelemben részesüljenek a férfiakhoz képest?

Változó	Kategória	Nem tudja	Egyáltalán nem	Inkább nem	Inkább igen	Nagyon
Nem	Férfi	10	14	12	49	15
	Nő	7	5	15	54	20
Korcsoport	18-34 év	3	8	11	66	11
	35-59 év	11	9	19	40	21
	60 év és idősebb	10	13	7	52	18
Iskolai végzettség	nincs érettségi	11	12	16	50	11
	Érettségizett	7	9	4	63	17
	Diplomás	5	5	21	39	30
Politikai preferencia	Fidesz	9	11	13	49	17
	Más párt	6	11	6	33	44
	bizonytalan	9	7	18	61	5

Sorszázalékos megoszlás

Demográfiai megoszlás

Változó	Kategória	%	Összesen
Nem	Férfi	47	100
	Nő	53	
Korcsoport	18-34 év	36	100
	35-59 év	42	
	60 év és idősebb	22	
Iskolai végzettség	nincs érettségi	42	100
	érettségizett	34	
	diplomás	24	

Felnőtt lakosok száma az egyes választókerületekben

